

Міністерство охорони здоров'я України
Національний університет охорони здоров'я України
імені П. Л. Шупика

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Рішення вченої ради

Протокол від 16.06 2021 р. № 6

Заступник голови вченої ради

Чл.-кор. НАМН України,

професор Юрій ВДОВИЧЕНКО

Система менеджменту якості освіти

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

«ФОРМУВАННЯ І РЕАЛІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ»

Галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»

Освітньо-професійна програма: «Публічне управління та адміністрування»

Курс – 1

Семестр – 2

Лекції– 6

Практичні заняття – 4

Самостійна робота – 80

Індивідуальне завдання (1)

Залік - 1

Усього (годин/кредитів ECTS) – 90/3

Київ -2021

Робочу програму навчальної дисципліни «Формування і реалізація публічної політики» розроблено на основі освітньо-професійної програми та робочого навчального плану підготовки фахівців освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробили науково-педагогічні працівники кафедри управління охороною здоров'я та публічного адміністрування НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

Відповідальна за розробку доктор наук з державного управління, професор Н.Г.Діденко.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 281 "Публічне управління та адміністрування" – управління охороною здоров'я та публічного адміністрування протокол № 6 від 31.03.2021 р.

Завідувач кафедри професор Михальчук В. М.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні Навчально-методичної комісії НУОЗ України імені П. Л. Шупика

протокол № 4 від 11.06.2021 р.

Голова навчально-методичної комісії
чл. кор. НАМН України професор

Вдовиченко Ю.П.

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Заплановані результати	4
1.2. Програма навчальної дисципліни	7
2. Зміст навчальної дисципліни.....	8
2.1. Структура навчальної дисципліни	8
2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг	9
2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг.....	10
2.4. Самостійна (індивідуальна) робота слухача, її зміст та обсяг	11
2.5. Індивідуальна залікова робота	11
2.6. Орієнтовні теми самостійної домашньої роботи.....	12
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни.....	14
3.1. Методи навчання.....	14
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна).....	14
4. Рейтингова система оцінювання набутих знань та вмінь.....	16

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни «Формування і реалізація публічної політики» розроблена на основі Національної рамки кваліфікацій України, «Положення про підготовку магістрів у Національному університеті охорони здоров'я України освіти імені П. Л. Шупика», уведеного в дію наказом № 1271 від 12 березня 2021 р., освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня підготовки за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» та інших відповідних нормативних документів.

1. Пояснювальна записка

1.1. Заплановані результати.

Місце: навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що забезпечують базову підготовку фахівців з публічного управління та адміністрування і входить до циклу вибіркових дисциплін підготовки магістрів за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування».

Дисципліна має міждисциплінарний характер та інтегрує в собі знання юридичних, філософських, політологічних, соціологічних, економічних, освітніх галузей.

Метою навчальної дисципліни є отримання здобувачами вищої освіти системних знань з питань формування та реалізації публічної політики, розвиток здатності розв'язувати складні задачі і проблеми, що виникають під час вироблення та реалізації публічної політики, формування уміння розробляти аналітичні документи для прийняття політичних і управлінських рішень.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

набуття здобувачами вищої освіти теоретичних знань з питань аналізу та формування публічної політики, реалізації публічної політики в Україні та світі, специфіки та перспектив реалізації української моделі публічної політики;

формування уміння використовувати теоретичний інструментарій для практичного аналізу політики;

отримання навичок експертно-аналітичної діяльності і прогнозування в процесі прийняття стратегічних рішень та їх впровадження;

набуття знань та навичок щодо організації моніторингу й оцінювання здійснюваної політики та підготовки відповідних аналітичних документів.

У процесі викладання навчальної дисципліни основна увага приділяється оволодінню слухачами компетентностями:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК04. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні.

ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК02. Здатність організувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.

СК04. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК07. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

СК08. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

Соціальні навички (soft skills)

здатність логічно і критично мислити,
здатність самостійно приймати рішення,
креативність.

Програмні результати навчання:

Для поглиблення нормативного змісту підготовки здобувачів вищої освіти:

знати:

основи теорії та практики прийняття політико-управлінських рішень;
принципи організації та структуру публічної влади в Україні;
сутність теорії та практики аналізу публічної політики;
методи оцінювання і технології моніторингу, контролю, оцінювання рішень публічної політики;

структуру та вимоги до змісту основних аналітичних документів в публічній політиці та управлінні;

процеси вироблення публічної політики та організації управління на різних рівнях (державному, регіональному, місцевому), дотримуючись вимог чинного законодавства та враховуючи національні інтереси.

методи та інструменти експертно-аналітичної діяльності та прогнозування у виробленні публічної політики;

вміти:

ідентифікувати проблеми та здійснювати аналіз публічної політики;
організувати ефективні комунікації при прийнятті політико-управлінських рішень;

практично використовувати аналітичні методики, аудит, моніторинг та оцінювання публічної політики;

приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування;

розпізнавати і класифікувати політичні, соціальні й економічні чинники в процесах вироблення і впровадження публічної політики;

критично оцінювати аргументи і факти при здійсненні й презентації аналізу політики;

адекватно обирати рівні аналізу політики залежно від обставин і вимог конкретного завдання;

готувати пропозиції стосовно змісту публічної політики, враховуючи умови зовнішнього і внутрішнього середовища, національні інтереси та дотримуючись вимог чинного законодавства та технології аналізу політики;

організовувати процес експертно-аналітичної діяльності і прогнозування суб'єктів політичного процесу у сфері публічної політики та політичного управління;

обирати необхідні до цілей та завдань дослідження інформаційні джерела в контексті публічної політики та політичного управління;

здійснювати стратегічне планування в масштабах підрозділу державного органу.

1.2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 2 модулів та наступних тем:

Модуль 1. Поняття аналізу та формування публічної політики

Тема 1. Поняття, напрями, суб'єкти та інститути публічної політики

Сутність категорії «публічна політика», теорії та концепції публічної політики. Складові елементи публічної політики. Аналітичне визначення публічної політики.

Моделі аналізу публічної політики: раціональна, інституційна, функціональна, інкрементальна, модель процесу. Особливості застосування кожної моделі при аналізі публічної політики.

Суб'єкти та інститути процесу публічної політики.

Тема 2. Основні підходи і теорії аналізу публічної політики

Різноманіття аналітичних підходів до дослідження публічної політики: менеджеріальний, нормативний, політичний тощо. Форми аналізу публічної політики: перспективний, ретроспективний, інтегративний.

Аналіз публічної політики, який базується на теорії держави. Аналіз публічної політики як пояснення функціонування публічної діяльності. Аналіз публічної політики як оцінка наслідків публічної діяльності. Аналіз публічної політики як «науки дії».

Аналіз процесу публічної політики: конфлікти, реформи, демократизація, децентралізація.

Компаративний аналіз публічної політики.

Тема 3. Принципи і методи аналізу публічної політики

Принципи аналізу публічної політики. Політичний та економічний аналіз публічної політики. Кількісні та якісні методи дослідження публічної політики.

Стратегічний та робочі плани дослідження. Етапи підготовки дослідження. Узгодження організаційних питань. Підготовка первинної інформації. Аналіз результатів дослідження. Формулювання висновків і

рекомендацій. Вироблення рекомендацій замовникам аналізу публічної політики. Вибір найоптимальніших альтернатив.

Тема 4. Цикл вироблення та ресурси публічної політики

Політичні події та ситуації як вихідні об'єкти політичного аналізу. Пошук проблеми - Формування порядку денного на практиці - Фільтрація проблеми - Визначення проблеми. Формулювання проблеми. Вибір і обґрунтування цілей, завдань й обмежень у політичному аналізі.

Роль моделювання в процесі прийняття рішення. Місія, цілі та цільові пріоритети. Кінцевий результат майбутніх дій. Предмет задоволення потреби в здійсненні дій. Цінності предмета потреби. Зворотній зв'язок. Термін виконання. Умови виконання поставленого завдання.

«Дерево рішень». Оцінювання альтернативи. Процедури. Погодження. Резерв часу. Інформаційне забезпечення процесу прийняття рішення.

Роль ресурсів публічної політики. Огляд ресурсів публічної політики. Право або «правовий ресурс». Штат або «людський ресурс». Кошти або «монетарний ресурс». Інформація або «когнітивний ресурс». Організація або «ресурс взаємодії». Консенсус або «ресурс довіри». Час або «часовий ресурс». Інфраструктура або «майновий ресурс». Політична підтримка або «ресурс більшості». Сила або «силовий примус».

Менеджмент (розподіл) ресурсів. Від управління ресурсами до менеджменту публічної політики.

Модуль 2. Етапи аналізу та формування публічної політики

Тема 5. Визначення проблем публічної політики, їх зв'язку з суспільними проблемами і конфліктами

Особливості аналізу окремих етапів розробки і здійснення політики за моделлю процесу. Політичний аналіз формування порядку денного публічної політики.

Аналіз альтернатив політики й критерії їх оцінки. Міркування раціональності при формуванні й виборі конкретних альтернатив. Визначення цілей та пріоритетів політики; підходи до встановлення та визначення пріоритетності цілей; аналіз варіантів політики; аналіз розв'язання проблеми; моделі вибору варіантів та альтернатив політики; розробка рекомендацій для політики. Моделювання політичних подій і ситуацій.

Аналіз витрат і вигод політики; знаряддя і засоби політики; критерії вибору знарядь політики; політичні стратегії на різних рівнях політики; класифікація засобів політики.

Тема 6. Стратегічне планування та прогнозування при формуванні публічної політики

Основні принципи і підходи до розробки стратегічних планів розвитку державних установ. Наукові засади експертно-аналітичної діяльності та прогнозування в публічній політиці та політичному управлінні.

Прогнозування публічних політичних рішень. Підхід до прогнозування з позицій аналізу політики. Проблеми прогнозування. Види прогнозування: екстраполяція, судженнєві методи, методи моделювання, морфологічний аналіз.

Політична роль прогнозування. Прогнозування і планування політики.

Сутність політичного консалтингу та його роль в процесі прийняття публічних політичних рішень. Проектування публічних політичних рішень.

Тема 7. Середовище вироблення публічної політики

Вплив середовища на результати і наслідки публічної політики. Складники середовища – соціальне, фізичне, політичне, економічне.

Учасники вироблення політики – виробники політики, аналітики, стейкхолдери.

Доступ до публічної інформації. Передумови побудови діалогу уряд – громадянське суспільство. Аналіз стейкхолдерів та консультації з громадськістю у виробленні публічної політики. Основні методи проведення консультацій. Головні принципи залучення громадян до вироблення державної політики. Процес організації та проведення консультацій. Зворотний зв'язок. Оцінка. Принципи та стандарти консультацій у країнах ЄС.

Проведення громадської експертизи та громадського моніторингу. Консультативно-дорадчі органи за участі ОГС.

Професійні групи, що претендують на експертне знання. Експерти і політична полеміка. Професійний дискурс. «Мозкові» центри та дослідницькі організації. Ідеї і лідери.

Нові підходи до аналізу порядку денного й формування публічної політики: мережі та спільноти, потік проблем, «коаліція захисників».

Аналіз варіантів. Методи операційного дослідження й аналізу рішень. Економічний, фінансовий та бюджетний види аналізу. Інформування клієнта про варіанти

Тема 8. Основні принципи підготовки, написання і презентації аналітичних документів

Роль аналітичного документа в процесі вироблення публічної політики. Основні види аналітичних документів: для зовнішнього використання (заяви, концепції, політики, зелені і білі книги), для внутрішнього використання (доповідна записка, аналітична записка). Структура аналітичного документу.

Етапи підготовки аналітичних документів.

Основні принципи презентації аналітичних документів.

Аналітична записка.

2.ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІ

2.1.Структура навчальної дисципліни

Назва теми	Кількість годин			
	всього	лекцій	практ.	СР
Модуль 1. Поняття аналізу та формування публічної політики				
Тема 1. Поняття, напрями, суб'єкти та інститути публічної політики	8	2		6
Тема 2. Основні підходи і теорії аналізу публічної політики	10		2	8
Тема 3. Принципи і методи публічної				

політики.	10			10
Тема 4. Цикл вироблення та ресурси публічної політики	10			10
Модуль 2. Етапи аналізу та формування публічної політики				
Тема 5. Визначення проблем публічної політики, їх зв'язку з суспільними проблемами і конфліктами.	10		2	8
Тема 6. Стратегічне планування та прогнозування при формуванні публічної політики	8	2		6
Тема 7. Середовище вироблення публічної політики	8	2		6
Тема 8. Основні принципи підготовки, написання і презентації аналітичних документів	6			6
Разом	90	6	4	60

2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг

№	Назва теми	Обсяг навчальних занять	
		лекція	сам. робота
1	Тема 1. Поняття, напрями, суб'єкти та інститути публічної політики	2	6
2	Тема 6. Стратегічне планування та прогнозування при формуванні публічної політики	2	6
3	Тема 7. Середовище вироблення публічної політики	2	6
	Разом	6	18

2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг

№	Назва теми	Обсяг навчального навантаження	
		практ	СР
1	Тема 2. Основні підходи і теорії аналізу публічної політики 1. Різноманіття аналітичних підходів до дослідження публічної політики: менеджеріальний, нормативний, політичний тощо. 2. Форми аналізу публічної політики: перспективний, ретроспективний, інтегративний. 3. Аналіз публічної політики, який базується на теорії	2	8

	держави. 4. Аналіз публічної політики як пояснення функціонування публічної діяльності. Аналіз публічної політики як оцінка наслідків публічної діяльності. Аналіз публічної політики як «науки дії».		
2	Тема 5. Визначення проблем публічної політики, їх зв'язку з суспільними проблемами і конфліктами. 1. Особливості аналізу окремих етапів розробки і здійснення політики за моделлю процесу. 2. Політичний аналіз формування порядку денного публічної політики. 3. Аналіз альтернатив політики й критерії їх оцінки. Міркування раціональності при формуванні й виборі конкретних альтернатив. 4. Визначення цілей та пріоритетів політики. 5. Моделювання політичних подій і ситуацій. 6. Аналіз витрат і вигод політики; знаряддя і засоби політики; критерії вибору знарядь політики; політичні стратегії на різних рівнях політики; класифікація засобів політики.	2	8
	Разом	4	16

2.4. Самостійна (індивідуальна) робота слухача, її зміст та обсяг

№	Зміст самостійної роботи слухача	Обсяг СР (годин)
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	44
2.	Підготовка до практичних занять	16
3.	Виконання індивідуальної залікової роботи	15
4.	Підготовка до заліку	5
Усього за навчальною дисципліною		80

2.5. Індивідуальна залікова робота

Індивідуальна залікова робота для проміжного контролю знань виконують слухачі магістратури спеціальності «Публічне управління та адміністрування» відповідно до навчального плану, затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь слухачів при виконанні науково-дослідної роботи.

Метою виконання індивідуальної роботи є закріплення і систематизація отриманих знань у процесі самостійної підготовки у міжсесійний період.

Слухач магістратури повинен:

- прослухати курс лекцій, вивчити теоретичний матеріал;
- ознайомитись з нормативно-правовою базою, науково-монографічною літературою, підручниками, посібниками, вивчити практику

організації діяльності публічних службовців;

- виконати в міжсесійний період отримане індивідуальну залікову роботу, подати його у встановлений термін для перевірки і захистити у викладача на консультації.

Індивідуальна залікова робота для проміжного контролю знань містить теоретичні питання, які включають всі теми відповідно до розробленої програми дисципліни. Варіанти теоретичних завдань задаються викладачем.

Для висвітлення теоретичних завдань слухачі магістратури повинні використовувати законодавчі акти, науково-методичні матеріали, науково-монографічну літературу, публікації статистики, аналітичну інформацію органів управління.

Індивідуальна залікова робота є складовою дисципліни «Методологія вироблення та прийняття управлінських рішень».

Час, потрібний для виконання індивідуальної роботи, складає 15 годин самостійної роботи. Виконання, оформлення та захист індивідуальної залікової роботи здійснюється слухачем відповідно до методичних рекомендацій.

Основні вимоги: критичний та креативний аналіз проблеми, для якого необхідним є порівняння існуючих щодо проблеми точок зору та обґрунтування власної позиції.

Орієнтовні теми індивідуального завдання:

1. Аналіз відповідності організації місцевого самоврядування в Україні Європейській хартії місцевого самоврядування.
2. Адаптація європейського досвіду реалізації форм партисипативної демократії на місцевому рівні.
3. Бюджетно-податкове регулювання розвитку територіальних громад.
4. Державно-приватне партнерство у реалізації економічного та соціально-культурного розвитку територіальних громад.
5. Державна політика щодо виховання культури здоров'я.
6. Державна політика щодо пропагування національної культури та мови.
7. Державна політика зміцнення української національної ідентичності.
8. Діагностування кризових ситуацій на регіональному рівні.
9. Забезпечення якості надання публічних послуг у територіальних громадах.
10. Інноваційні форми демократії участі громадян в публічному управлінні.
11. Комунікативна політика держави в контексті посилення суспільного впливу.
12. Механізми стимулювання економічного розвитку регіонів України.
13. Механізми впровадження контролінгу в діяльність органів публічної влади.

14. Механізми публічного управління розвитком соціальної інфраструктури регіонів (або областей, районів, громад).

15. Механізми формування і застосування організаційних інновацій в діяльності органів місцевого самоврядування.

16. Механізми надання електронних адміністративних послуг на місцевому рівні.

17. Механізми публічної політики протидії бідності в Україні.

18. Формування та використання механізмів партнерства у сфері реалізації проектів місцевого розвитку.

19. Формування механізмів антикризового управління на регіональному (місцевому) рівні.

20. Формування організаційної культури в органах місцевого самоврядування.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

Із метою забезпечення максимального засвоєння студентами матеріалу курсу використовуються наступні методи навчання:

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);
- наочні (презентація, демонстрування);
- практичні методи (вправи; практичні завдання).

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- метод проблемного викладу матеріалу;
- моделювання життєвих ситуацій;
- мозковий штурм;
- метод опори на життєвий досвід;
- навчальної дискусії.

Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- усного контролю;
- письмового контролю;
- самоконтролю та взаємоконтролю;
- рецензування відповідей.

3.2 РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Аналіз державної політики та нормативно-правових актів на відповідність принципу рівних прав та можливостей жінок і чоловіків / Авторка Сулова О.І., [ФОП Москаленко О. М.], Київ, 2017. 90 с.

2. Браун П. Посібник з аналізу державної політики / Пер. з англ. К.: Основи, 2000. 243 с.

3. Вайнінг Е., Веймер Д. Аналіз політики: Концепції і практика / Пер. з англ. Іван Дзюба, Анатолій Олійник; Наук. ред. О. Кілієвич. К.: Видавництво

Соломії Павличко «Основи», 2000. 654 с.

4. Герберт А. Саймон. Адміністративна поведінка: дослідження процесів прийняття рішень в організаціях, що виконують адміністративні функції / Пер. з англ.; Вид. переробл. і допов. числен. заув. авт. К.: АртЕк, 2001. 392 с.

5. Дай Т. Основи державної політики: Пер. з англ. Г.Є. Краснокутського; наук. ред. З.В. Балабаєва. Одеса: АО Бахва, 2005. 468с.

6. Кньопфель П., Ларю К., Варон Ф., Малишева Н.. Аналіз і пілотаж публічної політики. (Переклад з французької). К.: Алерта, 2010. 424 с.

7. Міненко М.А. Публічне управління: теорія та методологія: монографія /М.А.Мінеко.-Київ: Київ. нац. торгівельно-екон. університет, 2014. 404 с.

8. Організація роботи регіональних ресурсних центрів з розвитку місцевої демократії. Посібник для небайдужих / Методичні рекомендації / А.С. Крупник. Одеса: ВГО «Асоціація сприяння самоорганізації населення», 2016. 212 с.

9. Оцінювання публічних політик в Україні. Практичний путівник / за ред. Й. Конєчної-Саламатін; пер. Ю. Таран. К., 2016. 232 с.

10. Парсонс В. Публічна політика: Вступ до теорії і практики аналізу політики / Переклад з англійської О. Дем'янчука. К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська Академія», 2006. 549 с.

11. Пал Л.А. Аналіз державної політики / Пер. з англ. І.Дзюби. К.: Основи, 1999. 422 с.

12. Чальцева, О. М. Публічна політика: теоретичний вимір і сучасна практика: монографія / О. М. Чальцева. Вінниця : ФОП Барановська Т. П., 2017. 336 с.

Підручники і посібники

1. Аналітичний документ як інструмент підготовки управлінських рішень: навч.-метод. матеріали / І.В. Рейтерович, С.В. Ситник; уклад. В.М. Гаврилюк. К.: НАДУ, 2013. 56 с.

2. Бакуменко В.Д., Бондар І.С., Горник В.Г., Шпачук В.В. Особливості публічного управління та адміністрування: навч. посіб. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. 256 с.

3. Новакова О.В., Пашина Н.П. Аналіз державної політики: навчальний посібник. Вид. 2-е, перероб.. і доп. Маріуполь: Вид-во Маріупольського державного університету, 2017. 304 с.

4. Політика в публічному управлінні: навчальний посібник / Бондар І.С., Горник В.Г., Кравченко С.О., Кравченко В.В. Київ: Видавництво Ліра-К, 2016 .200 с.

5. Розроблення публічної політики. Практичний посібник/Уклад. А.О. Чемерис. К. : ТОВ «Софія». 2011. 128 с.

6. Тертичка В.В. Стратегічне управління: підручник / Валерій Тертичка Київ: «К.І.С.», 2017. 932 с.

7. Янг Е. Як написати дієвий аналітичний документ у галузі державної політики: практичний посібник для радників з державної політики у

Центральній і Східній Європі / Е. Янг, Л. Куїнн ; пер. з англ. С. Соколик ; наук. ред. пер. О. Кілієвич. К.: К.І.С., 2003. 130 с.

Інтернет-ресурси

1. <http://www.zakon.rada.gov.ua> – База «Загальне законодавство» Верховної Ради України.
2. <http://www.kmu.gov.ua> – Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
3. <http://www.nads.gov.ua> – Офіційний сайт Національного агентства з питань державної служби
4. <http://www.ukrstat.gov.ua> – Офіційний сайт Державного комітету статистики України.
5. <http://hdr.undp.org/en/> – «Доповідь про людський розвиток» – основне джерело інформації для аналітичного дослідження.
6. <http://www.oecd-ilibrary.org/statistics> – Різноманітні статистичні дані для країн-членів ОЕСР (Організація економічного співробітництва та розвитку).
7. <http://www.imf.org/external/ns/cs.aspx?id=28> – Статистика по більшості країн світу в базах даних Міжнародного валютного фонду.
8. <http://www.weforum.org/reports> – Всесвітній економічний форум, Звіт з глобальної конкурентоспроможності (Global Competitiveness Report).

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Методи контролю та схема нарахування балів

Оцінювання окремих видів виконаної слухачем навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мах кількість Балів
Виконання та захист індивідуальної залікової роботи	25
Участь в роботі під час практичних занять (відповіді на питання, участь в обговоренні, експрес- опитування (з урахуванням виконання завдань, отриманих під час настановної сесії) (10 балів*2)	35
<i>Для допуску до заліку необхідно набрати 60 балів</i>	
<i>Залік</i>	
<i>Всього 100 балів</i>	

4.1. Виконані види навчальної роботи зараховуються слухачу, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (табл. 4.2).

Таблиця 4.2

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи в балах оцінкам за національною шкалою

Рейтингова оцінка в балах	Оцінка
---------------------------	--------

Виконання та захист індивідуальної залікової роботи	Участь в роботі під час практичних занять	Залік (тестування)	за національною шкалою
20-25	9-10	35-40	Відмінно
15-20	6-8	30-35	Добре
12-15	5-6	25-30	Задовільно
менше 12	менше 5	менше 20	Незадовільно

4.2. Сума рейтингових оцінок, отриманих слухачем за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.3. Сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінку за національною шкалою.

4.4. Сума підсумкової семестрової модульної та залікової рейтингових оцінок у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (табл. 4.5).

Таблиця 4.5.

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34 1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-

екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки слухача.

4.6. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки слухача, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.7. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.